ILÍADA Cant VI

“Glauc i Diomedes”

Tema principal

L’encontre inesperat entre dos guerrers enemics que, abans de combatre, descobreixen un antic vincle d’hospitalitat. L’episodi mostra com, enmig de la guerra, la identitat, la tradició i el respecte poden impedir la violència.

Resum del cant

- **El trobament al camp de batalla**

Diomedes i Glauc s’acosten l’un a l’altre, disposats a lluitar. Abans de llançar-se al combat, Diomedes li pregunta el llinatge, com és habitual en el codi heroic.

- **La desconfiança de Diomedes**

Admira la valentia de Glauc, perquè ningú s’atreveix a plantar cara a “la seva llança de llarga ombra”. Adverteix que ell no lluitaria mai contra un déu disfressat, i recorda l’exemple de Licurg, castigat per haver desafiat Dionís: un cas clar de *hybris* (excessiva arrogància contra els déus).

- **L’exemple de Licurg**

Diomedes recorda com Licurg va perseguir les seguides de Dionís, colpejant-les amb violència mentre celebraven un ritu sagrat. Fins i tot Dionís va fugir espantat al mar, i finalment Zeus va castigar Licurg deixant-lo cec. Aquest record reforça que els immortals no poden ser provocats.

- **Revelació del llinatge:**

Glauc explica la seva ascendència i revela que el seu avi Belerofont havia estat hoste del pare de Diomedes. Això significa que hi ha un antic pacte sagrat d’hospitalitat (*xenía*) entre les seves famílies.

- **La resposta de Glauc: la metàfora de les fulles**

Glauc no revela encara el seu origen, sinó que reflexiona que la vida humana és com les fulles: unes cauen i d’altres neixen. Subratlla així la fragilitat de l’home, en contrast amb la permanència de la natura.

Personatges

- **Diomedes**

Heroi aqueu, fill de Tideu. En aquest cant es troba en ple moment de glòria (*aristeia*). Força, valentia i prudència davant els déus.

- **Glauc**

Guerrer lici, fill d'Hipòloc. Reflexiu, valent i capaç d'expressar pensaments profunds, com la metàfora de les fulles.

Idees clau

- **Repte verbal abans del combat**: forma part del codi heroic i permet mesurar el valor i l'origen del rival abans d'alçar la mà contra ell.
- **Por als déus i límits del món heroic:** Diomedes deixa clar que la força humana no pot competir amb la divina; el record de Licurg actua com un avís.
- **Contraposició de tons:** mentre Diomedes parla amb agressivitat i amenaça, Glauc respon amb serenor i filosofia, mostrant dues maneres d'entendre l'heroisme.
- **Identitat abans de la violència:** Homer destaca que conèixer *qui és l'altre* és imprescindible en un món governat pel llinatge i la memòria.
- **Aparició de la poesia enmig de la guerra:** la metàfora de les fulles introdueix un moment de lirisme i reflexió inesperat en plena escena bèl·lica.

Estil i llenguatge

- **Metàfores solemnes**, com la comparació dels homes amb les fulles dels arbres.
- **Diàleg ampli** entre dos herois, propi de l'èpica, que revela valors i llinatges.
- **Epítets formularis** ("Tidida magnànim", "il·lustre fill d'Hipòloc").
- Contrast entre **to narratiu** (Diomedes) i **to reflexiu** (Glauc)
- Contrapunt entre **violència èpica** i moments de **calma reflexiva**.

Preguntes típiques de selectivitat...

Sobre el contingut

1. Per què Diomedes sospita que Glauc pot ser un déu?

2. Quin exemple mitològic utilitza Diomedes per justificar que no lluitaria contra un immortal, i quin és el seu significat?

3. Quina imatge utilitza Glauc per parlar de la condició humana i què expressa aquesta comparació?

4. Quin paper té el llinatge en el diàleg previ al combat? Per què és important saber qui és l'adversari?

Sobre els valors heroics

5. Què és la *hybris* i com es manifesta en el cas de Licurg, segons explica Diomedes?

6. Quins valors oposats representen les respostes de Diomedes i Glauc (agressivitat vs. reflexió)?

Sobre l'estructura i l'estil

7. Quin recurs literari apareix a la resposta de Glauc i quin efecte produeix dins del context bèl·lic?

8. Quina funció té la narració del mite de Licurg dins del discurs de Diomedes?

"Hèctor i Andròmaca"

Tema principal

La trobada entre Hèctor i Andròmaca mostra el costat més humà de la guerra: l'amor, la por, el destí i la responsabilitat. Hèctor es troba dividit entre el deure com a defensor de Troia i l'estimació per la seva família. És una escena on la guerra revela el seu impacte més personal i devastador.

Resum del cant

- **Retroba d'Andròmaca i el seu fill:**

Andròmaca surt a buscar Hèctor, molt angoixada. La dida porta el petit Astiànax (Escamandri), un nadó que és com “un estel” enmig de la guerra. Hèctor somriu en veure el fill; Andròmaca esclata en plors.

- **Súplica d’Andròmaca:**

Li demana que no torni a la batalla i que pensi en ella i en el seu fill. Explica el seu passat tràgic: Aquil·les va matar el seu pare, els seus set germans i, més tard, la seva mare. Per això, Hèctor és tota la família d’Andròmaca: “pare, mare, germà i marit”.

- **Consell estratègic d’Andròmaca:**

Andròmaca coneix la ciutat i la guerra: li demana que defensi Troia des del punt més feble, la figuera borda, on els grecs han atacat tres vegades.

- **Resposta d’Hèctor:**

Hèctor l’estima, però no pot acceptar la seva petició. No suportaria la vergonya (*aidós*) de fugir de la guerra: el seu honor l’obliga a combatre al front. Sap que Troia caurà i Príam i la seva família moriran, però el que més tem és el futur d’Andròmaca com a esclava.

- **Moment familiar i pregària:**

Astiànax s’espanta del casc del seu pare; Hèctor i Andròmaca riuen. Hèctor es treu el casc, agafa el nen i fa una pregària a Zeus: demana que el seu fill sigui valent, fort i honorat entre els troians. L’escena combina tendresa i tragèdia, ja que sabem que el nen morirà després de la caiguda de Troia.

Personatges

- **Hèctor**

Príncep de Troia i principal defensor de la ciutat. Heroi tràgic: sap que morirà però accepta el seu destí per deure i honor.

- **Andròmaca**

Esposa d’Hèctor. Ha perdut tota la seva família i representa la vulnerabilitat de les dones i dels civils en temps de guerra.

- **Astiànax (Escamandri)**

Fill d’Hèctor i Andròmaca. Simbolitza l’esperança i la continuïtat que mai no arribarà.

- **Aquil·leu (mencionat)**

Assassí de la família d'Andròmaca. Representa la força destructiva del destí guerrera.

Idees clau

- **El conflicte entre amor familiar i deure heroic**: Hèctor estima la seva família però no pot deixar el seu lloc a la batalla.
- **La fragilitat humana en la guerra**: Andròmaca mostra el punt de vista civil, sovint silenciat en l'èpica.
- **La por al destí i a l'esclavitud**: Hèctor tem el futur de la seva esposa més que el seu propi.
- **L'honor (aidós) vs la vergonya:** Hèctor actua pel reconeixement social i pel deure als seus.
- **Tendresa i humanitat**: el nen espantat pel casc trenca el to èpic i mostra un moment de pau dins de la guerra.

Estil i llenguatge

- **To emotiu i domèstic,** contrastant amb la violència del camp de batalla.
- **Discurs llarg i líric** d'Andròmaca, amb elements tràgics.
- **Epítets característics:** "Hèctor de casc tremolós".
- **Imatges simbòliques:** el nen espantat pel casc, la pregària pel futur.
- **Diàleg dramàtic:** l'escena presenta un dels moments més humans de tota la Ilíada.

Preguntes típiques de selectivitat...

Sobre el contingut

1. Per què Andròmaca suplica a Hèctor que no torni a la batalla?
2. Quin passat tràgic explica Andròmaca sobre la mort de la seva família?
3. Quina proposta estratègica fa Andròmaca per defensar millor la ciutat?
4. Quina és la resposta d'Hèctor davant la petició de la seva esposa?
5. Què fa Hèctor quan el petit Astiànax s'espanta del seu casc i com acaba la escena?

Sobre els valors i temes

6. Quin conflicte viu Hèctor entre el deure heroïc i l'amor a la seva família?

7. Què revela el discurs d'Andròmaca sobre el patiment de les dones en temps de guerra?

8. Quin és el gran temor d'Hèctor pel futur d'Andròmaca i què mostra sobre el destí de Troia?

Sobre l'estructura i l'estil

9. Quin efecte literari té la imatge del nen espantat del casc d'Hèctor?

10. Quin tipus de to predomina en el discurs d'Andròmaca i com contrasta amb la resta del cant?